PDSS

Schaal voor de ernst van paniekstoornis (PDSS)

De PDSS is een instrument om de ernst van symptomen van de paniekstoornis te beoordelen. De schaal meet verschillende aspecten van paniekaanvallen en de impact ervan op het algemeen welbevinden van de persoon.

Aantal vragen	7 vragen
Geschatte duur	4 minuten
Taal	Nederlands
Oorspronkelijke naam	Panic Disorder Severity Scale
Doelgroep	Volwassenen
Auteurs	M. Katherine Shear, Timothy A. Brown, David H. Barlow et al. (1997)
Categorie	Paniekstoornis

Voorbeeld van de 7 vragen

Hoeveel paniekaanvallen en aanvallen met beperkte symptomen heeft u deze week gehad?

- Geen paniekaanvallen of aanvallen met beperkte symptomen
- Licht: geen volledige paniekaanvallen en niet meer dan 1 aanval met beperkte symptomen per dag
- Matig: 1 of 2 volledige paniekaanvallen en/of meerdere aanvallen met beperkte symptomen per dag
- Ernstig: meer dan 2 volledige aanvallen, maar gemiddeld niet meer dan 1 per dag
- Extreem: volledige paniekaanvallen kwamen meer dan één keer per dag voor, op meer dan de helft van de dagen

Als u de afgelopen week paniekaanvallen heeft gehad, hoe verontrustend (onaangenaam, beangstigend) waren ze terwijl ze plaatsvonden?

Als u er meer dan één had, geef dan een gemiddelde. Als u geen paniekaanvallen had maar wel aanvallen met beperkte symptomen, beantwoord de vraag dan voor de aanvallen met beperkte symptomen.

- Helemaal niet verontrustend, of geen paniekaanvallen of aanvallen met beperkte symptomen in de afgelopen week
- Licht verontrustend (niet al te intens)
- Matig verontrustend (intens, maar nog hanteerbaar)
- Ernstig verontrustend (zeer intens)
- Extreem verontrustend (extreme onrust tijdens alle aanvallen)

Hoeveel heeft u zich de afgelopen week zorgen gemaakt of angstig gevoeld over wanneer uw volgende paniekaanval zou komen, of over angsten die met de aanvallen te maken hebben (bijvoorbeeld dat ze zouden kunnen betekenen dat u lichamelijke of psychische gezondheidsproblemen heeft, of dat ze u in sociaal opzicht in verlegenheid zouden kunnen brengen)?

- Helemaal niet
- Af en toe of slechts in lichte mate
- Vaak of in matige mate
- Heel vaak of in zeer verontrustende mate
- Bijna voortdurend en in invaliderende mate

Waren er de afgelopen week plaatsen of situaties (bijv. openbaar vervoer, bioscopen, menigten, bruggen, tunnels, winkelcentra, alleen zijn) die u vermeed of waar u bang voor was (waarin u zich ongemakkelijk voelde, die u wilde vermijden of verlaten), uit angst een paniekaanval te krijgen? Zijn er andere situaties die u om dezelfde reden vermeden zou hebben of waar u bang voor zou zijn geweest als ze zich deze week hadden voorgedaan? Zo ja, geef dan aan hoe sterk uw angst en vermijding deze afgelopen week waren.

- Geen: geen angst of vermijding
- Licht: af en toe angst en/of vermijding, maar meestal kon ik de situatie aangaan of verdragen. Mijn levensstijl werd hierdoor weinig of niet aangepast
- Matig: merkbare angst en/of vermijding, maar nog hanteerbaar. Ik vermeed sommige situaties, maar kon ze met iemand erbij wel aangaan. Mijn levensstijl werd hierdoor enigszins aangepast, maar mijn algemeen functioneren was niet beperkt
- Ernstig: uitgebreide vermijding. Mijn levensstijl moest aanzienlijk worden aangepast om de vermijding op te vangen, waardoor het moeilijk was mijn gewone activiteiten te doen
- Extreem: allesoverheersende, invaliderende angst en/of vermijding. Mijn levensstijl moest zo sterk worden aangepast dat belangrijke taken niet werden uitgevoerd

Waren er de afgelopen week activiteiten (bijv. lichamelijke inspanning, seksueel contact, een warme douche of een warm bad nemen, koffie drinken, een spannende of enge film kijken) die u vermeed of waar u bang voor was (die u ongemakkelijk vond, wilde vermijden of wilde stoppen), omdat ze lichamelijke sensaties veroorzaakten zoals die u tijdens paniekaanvallen voelt, of omdat u bang was dat ze een paniekaanval zouden uitlokken? Zijn er andere activiteiten die u om die reden vermeden zou hebben of waar u bang voor zou zijn geweest als ze zich deze week hadden voorgedaan? Zo ja, geef dan aan hoe sterk uw angst en vermijding van die activiteiten deze afgelopen week waren.

- Geen angst voor of vermijding van situaties of activiteiten vanwege verontrustende lichamelijke sensaties
- Licht: af en toe angst en/of vermijding, maar meestal kon ik activiteiten die lichamelijke sensaties veroorzaken met weinig onrust aangaan of verdragen. Mijn levensstijl werd hierdoor weinig aangepast
- Matig: merkbare vermijding, maar nog hanteerbaar. Mijn levensstijl werd duidelijk, maar beperkt aangepast, zodat mijn algemeen functioneren niet beperkt was
- Ernstig: uitgebreide vermijding. Mijn levensstijl werd aanzienlijk aangepast of mijn functioneren werd verstoord
- Extreem: allesoverheersende en invaliderende vermijding. Mijn levensstijl werd hierdoor zo sterk aangepast dat belangrijke taken of activiteiten niet werden uitgevoerd

Scoring en interpretatie

Elk item wordt beoordeeld op een schaal van 0 tot 4, waarbij een hogere score wijst op ernstigere symptomen. De totaalscores worden geïnterpreteerd om de ernst van de paniekstoornis te bepalen, in categorieën die variëren van geen stoornis tot maximale ernst.